

**[Energiministeren]**

dækkes, dels med en udbygning med decentrale kraftvarmeværker baseret på indenlandske brændsler, dels med nye store kraftværksenheder. Samtidig skal der gennemføres en målrettet indsats for elbesparelser.

Jeg lægger afgørende vægt på, at vi gennem aftalen opnår en for samfundet rigtig og hensigtsmæssig balance mellem indsatserne inden for aftalens tre hovedområder, nemlig energibesparelse, decentrale kraftvarmeværker og centrale kraftværksenheder.

I den samlede planlægning af eludbygningen må de langsigtede samfundsøkonomiske hensyn være afgørende for, hvorledes det fremtidige effektbehov dækkes, og hvorledes der prioriteres mellem effektudbygningen og elbesparelsen. I en sådan afvejning må der lægges vægt på at opnå en høj samlet energiudnyttelse i elsystemet og på de miljømæssige fordele, der er ved elbesparelser og ved produktion af el på decentrale kraftværker og vedvarende energianlæg.

Udbygningen af samproduktion er meget afhængig af udbygningen og tilslutningen til fjernvarmesystemerne. Dette har længe været en energipolitisk målsætning for at begrænse vort olieforbrug og af hensyn til miljøet. Der er igennem varmeplanlægningen siden 1979 sket en forøgelse af fjernvarmens andel af den samlede varmforsyning fra 29 til 40 pct. Energistyrelsen forventer nu, at fjernvarmen om 10 år vil dække hele 55 pct. af den samlede varmforsyning i Danmark. 15–20 pct. heraf forventes at komme fra de nye decentrale kraftvarmeværker.

Det er vigtigt at se på yderligere muligheder for samproduktion. Jeg tænker her på eventuelle muligheder for industriel samproduktion af el og varme og på en udnyttelse af overskudsvarme fra de store værker også uden for hovedsektoren, f.eks. i industrien, i landbruget, gartnerier m.v. Jeg agter med dette formål at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter for bl.a. erhvervslivet, elværkerne, energimyndigheder m.fl. til belysning af disse muligheder.

Jeg har endvidere taget initiativ til, at et statusnotat om energiplanlægning, som kommer senere i dette folketingsår, kommer til at indeholde en nærmere belysning af den samlede eludbygningsplanlægning og balancen mellem dens forskellige elementer.

I den igangværende eludbygning satses som nævnt på såvel decentrale kraftvarmeværker som store kraftværksenheder og på elbesparelser. En indsats på alle tre områder er nødvendig, hvis vi ikke skal stå i en situation med underskud af elkapacitet i 1990'erne. I denne vurdering er der taget hensyn til de seneste og lavere økonomiske forventninger, ligesom der er taget hensyn til de elbesparelser, der forventes opnået på baggrund af den teknologiske udvikling, apparatudskiftning, restriktioner for elvarme m.v. Altså, selv om vi gennemfører betydelige begrænsninger, er vi alligevel i en situation, hvor der er behov for betydelig kapacitet.

Siden rammerne for den fremtidige eludbygning blev lagt i eludbygningsaftalen, er der godkendt udvidelse med to 350 MW kulfyrede kraftværksenheder på henholdsvis Fynsværket og Vestkraft. Ved aftalens indgåelse var det forudsat, at der ville blive behov for en udbygning med store kraftværksenheder ud over effekttilgangen fra decentrale kraftvarmeværker, vindmøller m.v.

Udbygningerne muliggør skrotning af ældre, udtjente og miljøbelastende varme- og elanlæg, bl.a. i Odense, Århus og Esbjerg. De skal endvidere erstatte den fastkraftaftale på 250 MW, som Elsam har med det norske elselskab Statkraft, og som Statkraft har opsagt til udløb i 1992.

Bortfaldet af Norgesaftalen mere end opvejer de lavere forventninger til det fremtidige elforbrug. Det betyder, at etableringen af de to værker er en nødvendig forudsætning for at dække det elforbrug, vi i dag må forvente i første halvdel af 1990'erne.

Selv om udvidelserne på Fynsværket og Vestkraft ikke er begrundet i de positive virkninger, de har for både energiudnyttelse og miljø, vil jeg gerne benytte lejligheden her til at nævne disse positive sider ved udbygningen med store kraftværksblokke, som jeg føler meget ofte har været glemt i debatten om elsektorens udvikling.

Nye, højøkonomiske kraftværksblokke, som der nu etableres på Fynsværket og Vestkraft, har en brændselsøkonomi, der er 30–40 pct. bedre end de gamle enheder, som de erstatter. En bedre brændselsøkonomi er ikke bare en fordel set ud fra et ressourcemæssigt synspunkt, det giver også en reduceret miljøbelastning. Hertil kommer, at de nye kraftværksblok-